

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 888/2020 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen kansainvälisen miestenpäivän huomioimisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Vilhelm Junnilan/PS näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 888/2020 vp:

Aikooko hallitus edistää sukupuolten tasa-arvoa kaikissa oloissa ja ryhtyä toimenpiteisiin, jotta kansainvälinen miestenpäivä tulee asianmukaisesti huomioiduksi myös Suomessa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Sukupuolten tasa-arvo on kaikkien asia ja jokaisen etu. Hallitus edistää sukupuolten tasa-arvoa mm. hallituksen tasa-arvo-ohjelmalla ja monella muulla toimella.

Kansainvälisenä miesten päivänä juhlistetaan miehiä ja kiinnitetään huomiota muun muassa miesten terveyteen ja yhteiskunnallisiin oloihin. Meillä on paljon rakenteita, jotka asettavat miehet eriarvoiseen asemaan ja ylläpitävät kapeaa mieskäsitystä. Yksinkertaistavan mies-nainen – jaottelun sijaan olisi oleellista nähdä myös miesten ja poikien väliset ja risteävät erot. Näin voitaisiin purkaa stereotyyppistä ajattelua mieheydestä ja myös paremmin tunnistaa ongelmakohtia. Miehet jakautuvat hyvin voimakkaasti, heitä on eniten sekä syrjäytyneissä että menestyvissä.

Hallituksella on paljon hankkeita ja uudistuksia, joilla pyritään parantamaan miesten asemaa. Esimerkiksi nykyisin isien osuus perhevapaiden käytöstä on vain n. 10%. Perhevapaajärjestelmän uudistuksella tavoitellaankin tilannetta, jossa isät pitäisivät perhevapaita nykyistä enemmän. Perhevapaiden tasaisempi jakautuminen helpottaisi naisten hoivataakkaa ja antaisi miehille enemmän aikaa vietettäväksi lastensa kanssa.

Tasa-arvo-ohjelmassa on ollut lähtökohtana monimuotoisten perheiden ja sukupuolten moninaisuuden huomioiminen. Hallitus haluaa edistää perheiden tasa-arvoa ja vuorovanhemmuita niin, että esimerkiksi perheissä, joissa vanhemmat ovat eronneet, lapselle mahdollistetaan kaksi tasa-vertaista osoitetta.

Lisäksi tasa-arvo-ohjelmaan on kirjattu translain uudistus, sekä väkivallan ehkäisyyn sekä EU:n ja kansainvälisen tason sukupuolinäkökulman valtavirtaistamiseen liittyviä toimenpiteitä. Nämä kaikki parantavat toteutuessaan monenlaisten miesten elinoloja.

Syrjäytyminen on yleisempää pojilla ja miehillä kuin tytöillä ja naisilla. Miesten väliset terveysterot ovat myös huomattavia. Syrjäytymisen monet taustatekijät, kuten koulutuksen puute, sairastuminen, toimeentulon puute, asunnottomuus, mielenterveyden ongelmat, päihteen käyttö sekä väkivaltaisuus ja rikollisuus voivat vaikuttaa jo kouluikässä. Oppivelvollisuusiän nostaminen 18 ikävuoteen ehkäisee nuorten, etenkin poikien ja nuorten miesten, syrjäytymistä. Tärkeää on varmistaa, että kaikilla perusopetuksen päättävillä on toisella asteella tarvittavat tiedot ja taidot. Tarkoituksena on vahvistaa koulutuksellista tasa-arvoa ja nostaa korkeakoulutettujen nuorten määrää.

Iso ja julkista keskustelua herättävä tasa-arvokysymys on vain miesten yleinen asevelvollisuus. Tämä asia jätettiin vuonna 1986 pois tasa-arvolaista. Nyt ensimmäistä kertaa yleisen asevelvollisuuden kehittäminen on selvityksen alla myös tasa-arvonäkökulmasta. Parlamentaarinen komitean tarkoituksena on selvittää maanpuolustusvelvollisuuden, asevelvollisuuden (ml. siviilipalvelus) ja naisten vapaaehtoisen asepalveluksen nykytilaa.

Valtioneuvoston periaatepäätöksessä väestön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi 2030 tavoitellaan eriarvoisuuden kaventamista sukupuolet huomioiden. Myös päihde- ja riippuvuusstrategiassa ja siihen liittyvissä ohjelmissa otetaan huomioon sukupuolinäkökulma. Poikkihallinnollisella yhteistyöohjelmalla pyritään puolittamaan asunnottomuus. Nämä kaikki toimenpiteet vaikuttavat suoraan miesten asemaan.

Myös pojat ja miehet kärsivät sukupuolistereotyyppioista. Yhteiskunnallisesti on tärkeää varmistaa sellaiset olosuhteet, että jokainen voi tuntea olonsa hyväksytyksi ja turvatuksi omana itsenään.

Olemme mielestäni ottaneet jo askelia kansainvälisen miestenpäivän huomioimiseksi. Muiden tahojen lisäksi monet ministeriöt ja ministerit huomioivat tänä vuonna kansainvälistä miestenpäivää.

Miesten- tai naisten päivä eivät kuulu virallisiin liputuspäiviin tai kalenteriin merkityiksi liputuspäiviksi, mutta 19.3. Suomi nostaa liput salkoon Minna Canthin ja tasa-arvon kunniaksi. Tämä on kaikkien suomalaisten yhteinen päivä, jolloin voimme olla ylpeitä sukupuolten tasa-arvoon liittyvästä historiasta ja nykytilasta.

Hallitukselle on selvää, että työ tasa-arvon eteen jatkuu vuoden jokaisena päivänä.

Helsingissä 11.12.2020

Pohjoismaisen yhteistyön ja tasa-arvon ministeri Thomas Blomqvist